

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Ülemnõukogu
välisleping
algtekst
RT II 1995, 5, 30

Rahvusvaheline konventsioon rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta

Vastu võetud 07.03.1966

[Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 1991. a 26. septembri otsuskonventsiooniga ühinemise kohta](#)

[Rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artikli 14 lõike 1 alusel deklaratsiooni tegemise seadus](#)

Välisministeeriumi teadaanne deklaratsiooni jõustumise kohta(21.07.2010)

Välisministeeriumi esitatud eestikeelse tõlke uus redaktsioon (pealkiri redigeeritud) [Rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvaheline konventsioon](#)

Mitteametlik tõlge

Käesolevast konventsioonist osavõtvad riigid,

pidades silmas, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikiri rajaneb printsiibil, et kõik inimesed on võrdsed oma väärikuselt ja õigustelt ning et kõik Organisatsiooni liikmesriigid on kohustatud tegutsema ühiselt või iseseisvalt koostöös Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga, et saavutada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni üht eesmärki, nimelt kaasa aidata ja arendada inimõiguste ja põhivabaduste üldisele austamisele ja nendest kinnipidamisele, tegemata vahet rassi, soo, keele või usundi järgi,

võttes arvesse, et inimõiguste ülddeklaratsioon kuulutab, et kõik inimesed sünnivad vabadena ja võrdsetena oma väärikuselt ja õigustelt ning et igal inimesel peavad olema kõik selles deklaratsioonis väljakuulutatud õigused ja vabadused, olenemata tema rassist, nahavärvusest või rahvuslikust päritolust,

võttes arvesse, et kõik inimesed on seaduse ees võrdsed ning neil on ilma igasuguse vahetegemiseta õigus seaduse võrdsel kaitsele igasuguse diskrimineerimise ja diskrimineerimisele õhutamise eest,

võttes arvesse, et Ühinenud Rahvaste Organisatsioon on hukka mõistnud kolonialismi ning sellega seotud segregatsiooni ja diskrimineerimise, ükskõik kus ja missugusel kujul need ka ei avalduks, ning et koloniaalmaadele ja -rahvastele iseseisvuse andmise 14. detsembri 1960. a. deklaratsioon (Peaassamblee resolutsioon nr. 1514 (XV)) kinnitab ja deklareerib, et kõigele sellele on vaja viivitamatult ja tingimusteta lõpp teha,

võttes arvesse, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 20. novembri 1963. a. deklaratsioon rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (Peaassamblee resolutsioon nr. 1904 (XVIII)) kinnitab, et kiiremas korras tuleb kogu maailmas likvideerida rassiline diskrimineerimine kõigis tema vormides ja ilmingutes ning tagada, et mõistetakse ja austatakse inimisiksuse väärikust,

olles veendunud selles, et igasugune rassierinevustel rajanev üleolekudoktriin on teaduslikult vale, kõlbliselt taunitav ning sotsiaalselt ebaõiglane ja ohtlik ning et rassilist diskrimineerimist ei saa ei teoorias ega praktikas kusagil õigustada,

rõhutades, et inimeste diskrimineerimine rassitunnuste, nahavärvi või etnilise päritolu järgi takistab sõbralikke ja rahulikke suhteid rahvaste vahel ning võib rikkuda rahvaste rahu ja julgeolekut ning takistada isikute harmoonilist koeksisteerimist isegi ühe ja sama riigi piires,

olles veendunud, et rassilised barjäärid on vastuolus mis tahes inimühiskonna ideaalidega,

tundes muret rassilise diskrimineerimise ilmingute üle, mida maailma mõnedes piirkondades ikka veel täheldatakse, ja sellise riikliku poliitika üle, mis rajaneb rassilise üleoleku või rassilise vihavaenu printsiibil, nagu seda on näiteks apartheidi-, segregatsiooni- või eraldamispoliitika,

olles kindlalt otsustanud rakendada kõik vajalikud abinõud selleks, et võimalikult kiiresti likvideerida rassiline diskrimineerimine tema kõigis vormides ja ilmingutes ning ära hoida ja välja juurida rassistlikud teooriad ja nende rakendamise praktika, selleks et soodustada vastastikust mõistmist rasside vahel ja luua selline rahvusvaheline kooslus, mis on vaba kõigist rassilise segregatsiooni ja rassilise diskrimineerimise vormidest,

võttes arvesse konventsiooni diskrimineerimisest tööle võtmise ja töö valdkonnas, mille Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni võttis vastu 1958. aastal, ja konventsiooni diskrimineerimise ärahoidmisest hariduse alal, mille UNESCO võttis vastu 1960. aastal,

soovides ellu viia printsiipe, mis on ära toodud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni deklaratsioonis diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ja tagada kiireimate abinõude rakendamist selle eesmärgi saavutamiseks,

on kokku leppinud alljärgnevas:

I osa

1. artikkel

1. Mõiste «rassiline diskrimineerimine» tähendab käesolevas konventsioonis mis tahes vahede või erandite tegemist inimeste vahel, neile kitsenduste seadmist või nende eelistamist rassi, nahavärvuse, sugukondliku, rahvusliku või etnilise päritolu tunnuste järgi, mille eesmärgiks või tagajärjeks on kaotada või vähendada inimõiguste või põhivabaduste tunnustamist, kasutamist või teostamist võrdsetel alustel poliitika, majanduse, sotsiaal-, kultuuri- või mis tahes muul ühiskondliku elu alal.

2. Käesolevat konventsiooni ei kohaldata erinevuste, erandite, kitsenduste või eelistuste kohta, mida osavõttev riik teeb oma riigi kodanike ja mittekodanike vahel.

3. Midagi ei tohi käesolevas konventsioonis tõlgendada selliselt, et see mõjutaks mingil määral osavõtivate riikide seadusandluse sätteid rahvusliku kuuluvuse, kodakondsuse või naturalisatsiooni kohta tingimusel, et niisugustes sätetes ei diskrimineerita ühtegi konkreetset rahvast.

4. Kui kasutatakse erimeetmeid, mille ainsaks eesmärgiks on tagada vajalik progress mõnedele kaitset vajavatele rassilistele või etnilistele gruppidele või üksikisikutele ning need abinõud on vajalikud selleks, et garanteerida niisugustele gruppidele või isikutele inimõiguste ja põhivabaduste võrdne kasutamine ja realiseerimine, siis selliste meetmete kasutamist ei loeta rassiliseks diskrimineerimiseks tingimusel, et nende abinõude tagajärjel ei säilu erinevate rassigruppide erioigused ning need abinõud ei jää jõusse pärast seda, kui on saavutatud nende sisseseadmist põhjustanud eesmärgid.

2. artikkel

1. Osavõtavad riigid mõistavad rassilise diskrimineerimise hukka ja kohustuvad viivitamatult igal võimalikul viisil teostama rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise poliitikat ja soodustama kõigi rasside vastastikust mõistmist, ning sel eesmärgil:

(a) kohustub iga osalisriik mitte võtma isikute, inimgruppide või asutuste suhtes ette mitte mingisuguseid sanktsioone ega toiminguid, mis on seotud rassilise diskrimineerimisega ning garanteerib, et riigiorganid ja kohalikud organid tegutsevad vastavalt sellele kohustusele;

(b) kohustub iga osalisriik selleks, et ta ei erguta, ei kaitse ega toeta rassilist diskrimineerimist, mida teostavad mis tahes üksikisikud või organisatsioonid;

(c) rakendab iga osalisriik efektiivseid meetmeid selleks, et revideerida valitsuse riiklikku ja kohalikku poliitikat eesmärgiga parandada, tühistada või annuleerida mis tahes seadused ja otsused, mis põhjustavad rassilise diskrimineerimise tekkimist või selle põlistamist kõikjal, kus see eksisteerib;

(d) keelab iga osalisriik rassilise diskrimineerimise, mida teostavad mis tahes isikute grupid ja organisatsioonid, ja tegema sellele lõpu, kasutades selleks olenevalt asjaoludest kõiki vajalikke vahendeid, sealhulgas ka seadusandlikke abinõusid;

(e) kohustub iga osalisriik vajalikel juhtudel ergutama paljusid rasse ühendavaid organisatsioone ja liikumisi ning teisi ettevõtmisi, mille eesmärgiks on rassibarjääride kaotamine, ning mitte toetama rassivahesid süvendavaid organisatsioone ja liikumisi.

2. Osavõtavad riigid rakendavad vajaduse korral konkreetseid erimeetmeid sotsiaal-, majandus-, kultuuri- ja muudes valdkondades, et tagada vajalik areng ja kaitse mõnedele rassigruppidele või neisse kuuluvatele isikutele ning garanteerida neile täielik ja võrdne inimõiguste ja põhivabaduste kasutamine. Sellised meetmed ei tohi ühelgi juhul põhjustada erinevate rassigruppide kohta käivate ebavõrdsete õiguste või erioiguste säilumist pärast nende sisseseadmist põhjustanud eesmärkide saavutamist.

3. artikkel

Osavõtavad riigid mõistavad eriti hukka rassilise segregatsiooni ja apartheidi ning hoiavad ära, keelavad ja likvideerivad igasuguse sedalaadi praktika nende jurisdiktsiooni all olevatel territooriumidel.

4. artikkel

Osavõtvad riigid mõistavad hukka igasuguse propaganda ja tegevuse, mida viivad läbi organisatsioonid, mis rajanevad ühe rassi või teatud nahavärvuse või etnilise päritoluga isikute grupi üleoleku ideel või teoorial, samuti mis püüavad õigustada või ergutada rassilist vihavaenu ja diskrimineerimist ükskõik mis kujul, ning kohustuvad rakendama viivitamatult tarvitusele võetavaid ja vajalikke abinõusid, et juurida välja igasugune diskrimineerimise õhutamine või mis tahes diskrimineerimisaktid, ning sel eesmärgil ja vastavalt inimõiguste ülddeklaratsioonis sisalduvatele põhimõtetele ja õigustele, mis on selgelt formuleeritud käesoleva konventsiooni 5. artiklis, muuhulgas:

- (a) kuulutavad, et juhul, kui levitatakse mis tahes ideid, mis põhinevad rassilisel üleolekul või rassivaenul; kui õhutatakse mis tahes rassilist diskrimineerimist või kui pannakse toime või õhutatakse vägivallaaktide toimepanemist, mis on suunatud mis tahes rassi või mis tahes teise nahavärvuse või teise etnilise päritoluga isikute grupi vastu, või kui osutatakse mis tahes abi rassistlikuks tegevuseks, kaasa arvatud sellise tegevuse finantseerimine, on tegemist seaduse järgi karistatava kuriteoga;
- (b) kuulutavad seadusevastaseks ja keelustavad sellised organisatsioonid, samuti sellise organiseeritud ja igasuguse muu propagandistliku tegevuse, mis ergutavad ja õhutavad rassilist diskrimineerimist, ning tunnistavad osavõtu sellistest organisatsioonidest või sellisest tegevusest seaduse järgi karistatavaks kuriteoks;
- (c) ei luba riiklikel või kohalikel riigivõimuorganitel või -asutustel ergutada rassilist diskrimineerimist ega seda õhutada.

5. artikkel

Vastavalt käesoleva konventsiooni 2. artiklis sätestatud põhikohustustele kohustuvad osavõtvad riigid keelama ja likvideerima rassilise diskrimineerimise kõigis selle vormides ja tagama kõigi inimeste võrdõiguslikkuse seaduse ees, tegemata vahet rassi, nahavärvuse, rahvusliku või etnilise päritolu järgi, ning seda eriti järgmiste õiguste suhtes:

- (a) õigus võrdsusele kohtu ja kõigi muude õigusemõistmist teostavate organite ees;
- (b) õigus isiklikule julgeolekule ja riigi kaitsele vägivalla või kehavigastuste eest, mida võivad põhjustada nii ametiisikud kui ka mis tahes üksikisikud, grupid või asutused;
- (c) poliitilised õigused, sealhulgas õigus osaleda valimistel üldise ja ühetaolise valimisõiguse alusel, st. õigust hääletada ja oma kandidatuuri üles seada; õigus osa võtta riigi valitsemisest, samuti riigiasjade juhtimisest igal tasemel ning õigus võrdseks juurdepääsuks riigiteenistusse;
- (d) teised kodanikuõigused, sealhulgas:
  - (i) õigus riigi piires vabalt liikuda ja elukohta valida;
  - (ii) õigus lahkuda mis tahes maalt, kaasa arvatud kodumaa, ja õigus kodumaale tagasi pöörduda;
  - (iii) õigus kodakondsusele;
  - (iv) õigus abielluda ja abikaasat valida;
  - (v) õigus nii individuaalsele kui ka ühisele varaomamisele;
  - (vi) pärimisõigus;
  - (vii) õigus mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusele;
  - (viii) õigus veendumuste vabadusele ja nende vabalt avaldamisele;
  - (ix) õigus rahulike koosolekute ja assotsiatsioonide vabadusele;
- (e) õigused majandus-, sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas, sealhulgas:
  - (i) õigus tööle ja töö vabale valikule, õiglastele ja soodsatele töötingimustele, õigus kaitsele tööpuuduse eest, õigus võrdsele tasule võrdse töö eest ning õiglastele ja rahuldavale tasule;
  - (ii) õigus luua ametiühinguid ja neisse astuda;
  - (iii) õigus eluasemele;
  - (iv) õigus tervishoiule ja arstiabile, sotsiaalkindlustusele ja sotsiaalsele teenindamisele;
  - (v) õigus haridusele ja kutsealasele ettevalmistamisele;
  - (vi) õigus võrdselt osaleda kultuurielus;
- f) õigus minna mis tahes üldkasutatavasse kohta või kasutada mis tahes üldkasutatavaid teenuseid, nagu näiteks transpordivahendeid, võõrastemaju, restorane, kohvikuid, teatreid ja parke.

6. artikkel

Igale nende jurisdiktsiooni all viibivale isikule tagavad osavõtvad riigid kompetentsete siseriiklike kohtute ja muude riiklike institutsioonide kaudu efektiivse kaitse ja kaitsevahendid rassilise diskrimineerimise igasuguste aktide vastu, mis rikuvad käesolevat konventsiooni ja kujutavad endast ohtu selle inimese inimõigustele ja põhivabadustele; samuti tagavad õiguse esitada kohtutesse hagi, et saada õiglast ja piisavat hüvitust või rahuldust mis tahes kahju eest, mida nimetatud isik on kandnud niisuguse diskrimineerimise tagajärjel.

7. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad viivitamatuid ja efektiivseid abinõusid, sealhulgas õpetamise, kasvatus, kultuuri ja informatsiooni valdkonnas, et võidelda rassilist diskrimineerimist põhjustavate eelarvamuste vastu, ergutada rahvuste ja rassiliste või etniliste gruppide vahelist vastastikust mõistmist, sallivust ja sõprust, et populariseerida eesmärgi ja põhimõtteid, mis sisalduvad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas, inimõiguste ülddeklaratsioonis, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni deklaratsioonis rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja käesolevas konventsioonis.

II osa

8. artikkel

1. Moodustatakse rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee (edaspidi *komitee*), mis koosneb kaheksateistkümnest erapooletust eksperdist, kes on kõrgete moraalsete omadustega ning kes täidavad oma kohustusi enda nimel. Osavõtvad riigid valivad nad oma kodanike hulgast, kusjuures valimisel pööratakse tähelepanu võrdsele geograafilisele jaotusele ning mitmesuguste tsivilisatsioonivormide ja peamiste õigussüsteemide esindatusele.
2. Komitee liikmed valitakse salajasel hääletamisel osavõtvate riikide poolt nimestikku kantud isikute hulgast. Iga osavõttev riik võib esitada oma kodanike hulgast ühe isiku.
3. Esimesed valimised viiakse läbi kuus kuud pärast käesoleva konventsiooni jõustumist. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär pöördub iga kord vähemalt kolm kuud enne valimiste päeva kirjaga osavõtvate riikide poole, tehes neile ettepaneku teatada kahe kuu jooksul nende poolt esitatavate isikute nimed. Peasekretär koostab nimestiku, kuhu on tähestikulises järjekorras kantud kõik sellisel viisil esitatud isikud ja ära märgitud neid esitanud riigid, ning esitab selle nimestiku osavõtvatele riikidele.
4. Komitee valimine toimub osavõtvate riikide istungil, mille peasekretär kutsub kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskasutustes. Istungil moodustavad kvoorumi kaks kolmandikku osavõtvatest riikidest ning komiteesse valituks osutuvad kandidaadid, kes on saanud kõige rohkem hääli ning absoluutse enamuse kohalviibinud ja hääletamisest osavõtnud riikide esindajate häälest.
5. (a) Komitee liikmed valitakse neljaks aastaks. Esimestel valimistel valitud üheksa liikme volitused lõpevad kahe aasta pärast; nende üheksa liikme nimed määrab komitee esimees loosiga kindlaks vahetult pärast esimesi valimisi;
(b) ettenägemata vakantside täitmiseks määrab osavõttev riik, kelle ekspert ei ole enam komitee liige, oma kodanike hulgast teise eksperdi sel tingimusel, et komitee selle heaks kiidab.
6. Osavõtvad riigid vastutavad komitee liikmete kulude katmise eest ajavahemikul, mil nad täidavad komitees oma kohustusi.

9. artikkel

1. Osavõtvad riigid esitavad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile komitee poolt läbivaatamiseks aruande seadusandlike, administratiivsete ja muude abinõude kohta, mille abil täidetakse käesoleva konventsiooni sätteid: (a) aasta jooksul pärast käesoleva konventsiooni jõustumist antud riigi suhtes; ja (b) edaspidi iga kahe aasta järel ja iga kord, kui seda nõuab komitee. Komitee võib osavõtvatelt riikidelt küsida täiendavat informatsiooni.
2. Komitee esitab igal aastal peasekretäri kaudu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleele ettekande oma tegevusest ning võib teha ettepanekuid ja anda üldisi soovitusi, mis põhinevad osavõtvatelt riikidelt saadud aruannetel ja informatsioonil. Niisugused ettepanekud ja üldised soovitused tehakse Peaassambleele teatavaks koos osavõtvate riikide märkustega, kui neid on.

10. artikkel

1. Komitee kehtestab ise oma protseduurireeglid.
2. Komitee valib oma ametiisikud kaheks aastaks.
3. Sekretariaadi olemasolu kindlustab komiteele Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.
4. Komitee istungid toimuvad tavaliselt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskasutustes.

11. artikkel

1. Kui mingi osavõttev riik leiab, et teine osavõttev riik ei täida konventsiooni sätteid, võib ta sellest komiteele teatada. Komitee edastab selle informatsiooni huvitatud riigile. Teate saanud riik esitab kolme kuu jooksul komiteele kirjalikud seletused või avaldused selle küsimuse kohta ning teatab rakendanud abinõudest.
2. Kui küsimust kuue kuu jooksul alates teate saamisest ei reguleerita kahepoolsete läbirääkimiste teel või mõnel muul pooltele vastuvõetaval viisil selliselt, et mõlemad pooled sellega rahule jäävad, on kummalgi riigil õigus anda see küsimus taas läbivaatamiseks komiteele, teatades sellest komiteele ja teisele riigile.

3. Komitee vaatab talle käesoleva artikli 2. lõike kohaselt antud küsimuse läbi, kui ta on vastavalt rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud normidele tuvastanud, et kõik siseriiklikud õigusliku kaitse vahendid, mida oli võimalik rakendada, on antud juhul ära kasutatud ja ammendatud. See säte ei kehti neil juhtudel, kui niisuguste vahendite kasutuselevõtmine põhjendamatult venib.

4. Komitee võib teha huvitatud osavõtivatele riikidele iga temale läbivaatamiseks antud küsimuse kohta ettepaneku esitada igasugust asjassepuutuvat informatsiooni.

5. Kui komitees on arutamisel mingi käesoleva artikli sättest tulenev küsimus, on sellest huvitatud osavõtvatel riikidel õigus saata oma esindajaid (ilma hääleõigusega) antud küsimuse arutamise ajaks komitee istungitest osa võtma.

12. artikkel

1. (a) Pärast seda, kui komitee on saanud ja hoolikalt kontrollinud kogu informatsiooni, mida ta peab vajalikuks, määrab esimees viieliikmelise kooskõlastamiskomisjoni (edaspidi *komisjon*) ad hoc, kusjuures komisjoni liikmed võivad olla või mitte olla komitee liikmed. Komisjoni liikmed määratakse vaidluspoolte üksmeelsel nõusolekul. Komisjon toimib huvitatud riikide vahel vahendajana, et reguleerida antud küsimus rahumeelselt konventsiooni sätete alusel;

(b) kui vaidluspoolteks olevad riigid pole kolme kuu jooksul komisjoni kogu või osa koosseisu suhtes kokku leppinud, siis valitakse komisjoni liikmed, kelle määramise suhtes vaidluspoolde kokkuleppele ei jõudnud, komitee koosseisust kahe kolmandiku hääletamusega salajasel hääletamisel.

2. Komisjoni liikmed täidavad oma kohustusi enda nimel. Nad ei tohi olla vaidluspoolteks olevate riikide kodanikud või konventsiooni osaliseks mitteoleva riigi kodanikud.

3. Komisjon valib esimehe ja kehtestab ise oma protseduurireeglid.

4. Komisjoni istungid toimuvad tavaliselt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskasutustes või mis tahes teises sobivas kohas vastavalt komisjoni otsusele.

5. Kui osavõtivate riikide vaheline vaidlus põhjustab komisjoni loomise, siis teenindab vastavalt konventsiooni 10. artikli 3. lõikele loodav sekretariaat ka komisjoni.

6. Vaidluspoolteks olevad riigid kannavad võrdselt kõik komisjoniliikmete kulud vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri poolt esitatud eelarvele.

7. Vajaduse korral on peasekretäril õigus tasuda komisjoniliikmete kulud juhul, kui need kulud hüvitatakse vaidluspoolteks olevate riikide poolt vastavalt käesoleva artikli 6. lõikele.

8. Komitee poolt saadud ja läbiuuritud informatsioon antakse komisjoni käsutusse ning komisjon võib anda huvitatud riikidele igasugust asjassepuutuvat informatsiooni.

13. artikkel

1. Kui komisjon on küsimuse täielikult läbi vaadanud, koostab ja esitab ta komitee esimehele ettekande oma järeldustest kõigi küsimuste kohta, mis puudutavad poolte vaidluse faktilist külge, ja soovitustest, mida ta peab vajalikuks vaidluse rahumeelseks lahendamiseks.

2. Komitee esimees saadab komisjoni ettekande igale vaidluses osalevale riigile. Need riigid teatavad komitee esimehele kolme kuu jooksul, kas nad on nõus komisjoni ettekandes sisalduvate soovitustega.

3. Kui käesoleva artikli 2. lõikes ettenähtud ajavahemik on möödunud, saadab komitee esimees komisjoni ettekande ja huvitatud riikide avaldused teistele osavõtivatele riikidele.

14. artikkel

1. Osavõttev riik võib igal ajal deklareerida, et ta tunnustab komitee kompetentsust vastu võtta ja läbi vaadata teateid tema jurisdiktsiooni all olevatelt üksikisikutelt või isikute gruppidele, kes väidavad, et antud riik on rikkunud mõnda käesolevas konventsioonis sätestatud õigust ja nemad on selle ohvriks langenud. Komitee ei võta vastu ühtegi teadet, kui see puudutab konventsioonist osavõtvat riiki, kes pole niisugust avaldust teinud.

2. Kui osavõttev riik on teinud käesoleva artikli 1. lõikes ette nähtud avalduse, võib ta oma siseriikliku õigussüsteemi raames asutada või nimetada organi, kes on oma jurisdiktsiooni piires kompetentne vastu võtma ja läbi vaatama petitsioone üksikisikutelt ja isikute gruppidele, kes teatavad, et nad on mingisuguste käesolevas konventsioonis nimetatud õiguste rikkumise ohvriks langenud ja kes on ammendanud muud kohalikud õiguskaitsevahendid.

3. Vastavalt käesoleva artikli 1. lõikele tehtud avalduse ja vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele asutatud või nimetatud mis tahes organi nimetuse peab vastav osavõttev riik deponeerima Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures, misjärel ta saadab nende koopiad teistele osavõtivatele riikidele. Avalduse võib igal ajal tagasi võtta, kui sellest peasekretärile teatatakse, kuid see ei tohi mingil määral mõjutada komitees arutusel olevaid teateid.

4. Vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele asutatud või nimetatud organ koostab petitsioonide nimestiku, selle nimestiku kinnitatud koopiad antakse vastavate kanalite kaudu edasi peasekretärile, kusjuures nende sisu ei kuulu avalikustamisele.

5. Kui vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele asutatud või nimetatud organi lahend ei rahulda avaldajat, siis on tal kuue kuu jooksul õigus anda antud küsimus komiteele üle.

6. (a) Komitee teeb iga tema poolt saadud teate konfidentsiaalses korras teatavaks osavõtvale riigile, kes olevat rikkunud konventsiooni mõnda sätet, kuid vastavat isikut või isikute gruppi ei nimetata ilma selle isiku või isikute grupi selgelt väljendatud nõusolekuta. Komitee ei võta vastu anonüümseid teateid;
(b) teate saanud riik esitab kolme kuu jooksul komiteele kirjalikud seletused või avaldused selle küsimuse kohta ning meetmete kohta, mida see riik võiks rakendada.

7. (a) Komitee vaatab avaldused läbi, arvestades kõiki andmeid, mida on tema käsutusse andnud osavõtavad riigid ja avaldajad. Komitee ei vaata läbi mitte ühtki teadet mitte üheltki avaldajalt, kui ta ei tuvasta, et avaldaja on ammandanud kõik kättesaadavad riigisiseseid õiguskaitsevahendid. See eeskiri ei kehti juhtudel, kui nende vahendite kasutuselevõtmine on põhjendamatult veninud;
(b) kui komiteel on ettepanekuid ja soovitusi, saadab ta need sellest huvitatud osavõtvale riigile ja avaldajale.

8. Komitee lülitab oma iga-aastasessa ettekandesse kokkuvõtte niisugustest teadetest ning vajaduse korral ka huvitatud osavõtivate riikide seletuste ja avalduste lühikokkuvõtte, samuti oma ettepanekud ja soovitusid.

9. Komitee on kompetentne käesolevas artiklis ettenähtud funktsioone täitma ainult neil juhtudel, kui vähemalt kümme osavõtvat riiki on teinud avalduse vastavalt käesoleva artikli 1. lõikele.

15. artikkel

1. Seni kuni pole saavutatud eesmärgid, mis on sätestatud koloniaalmaadele ja -rahvastele iseseisvuse andmise deklaratsioonis (deklaratsioon sisaldub Peaassamblee 14. detsembri 1960. a. resolutsioonis nr. 1514 (XV)), ei kitsenda käesoleva konventsiooni sätteid mingil määral avalduste esitamise õigust, mille on nendele rahvastele andnud teised rahvusvahelised dokumendid või Ühinenud Rahvaste Organisatsioon ja tema spetsialiseeritud asutused.

2. (a) Komitee, mis on asutatud vastavalt käesoleva konventsiooni 8. artikli 1. lõikele, saab petitsioonide ärakirjad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni nendelt organitelt, kes tegelevad vahetult antud konventsiooni printsiipe ja eesmärgi puudutavate küsimustega, ning vaatab läbi käesolevas konventsioonis sätestatud küsimuste kohta käivad avaldused hooldusaluste ja omavalitsuseta territooriumide elanikelt ning kõigilt muudelt territooriumidelt, mille suhtes kohaldatakse resolutsiooni nr. 1514 (XV), misjärel esitab neile organeile selliste avalduste kohta käivad arvamused ja soovitusid;
(b) kui riigid, kes kannavad vastutust käesoleva lõike punktis a nimetatud territooriumide valitsemise eest, võtavad nendel territooriumidel tarvitusele seadusandlikke, kohtulikke, administratiivseid ja muid abinõusid, mis on vahetult seotud käesoleva konventsiooni eesmärkide ja printsiipidega, saab komitee Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kompetentsetelt organitelt nende abinõude kohta käivate ettekannete koopiad, mille kohta ta avaldab oma arvamust ja annab soovitusi.

3. Komitee koondab Peaassambleele esitatavasse aruandesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organeilt saadud petitsioonide ja ettekannete kokkuvõtted ning komitee selliste petitsioonide ja ettekannete kohta käivad omapoolsed arvamused ja soovitusid.

4. Komitee taotleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäriilt kogu temale kättesaadavat käesoleva artikli 2. lõike punktis a nimetatud territooriumide kohta käivat käesoleva konventsiooni eesmärkidega seotud informatsiooni.

16. artikkel

Käesoleva konventsiooni sätteid vaidluste lahendamise kohta või avalduste läbivaatamise kohta kohaldatakse selliselt, et nad ei kahjustaks teisi diskrimineerimise alaste vaidluste ja kaebuste lahendamise viise, mis on sätestatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja tema spetsialiseeritud asutuste põhidokumentides või nende poolt heakskiidetud konventsioonides, ning ei takistaks vaidluste lahendamisel osavõtivate riikide poolt muude vahendite kasutamist vastavalt nendevahelistele üld- või erikokkulepetele.

III osa

17. artikkel

1. Käesolev konventsioon on allakirjutamiseks avatud igale Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriigile või igale tema spetsialiseeritud asutuse liikmele, igale Rahvusvahelise Kohtu statuudist osavõtvale riigile ja igale riigile, keda Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee on kutsunud käesolevast konventsioonist osa võtma.

2. Käesolev konventsioon kuulub ratifitseerimisele. Ratifitseerimiskirjad deponeeritakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures.

18. artikkel

1. Käesolev konventsioon on avatud ühinemiseks igale käesoleva konventsiooni 17. artikli 1. lõikes nimetatud riigile.

2. Ühinemine saab teoks ühinemisdokumendi deponeerimisega Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures.

19. artikkel

1. Käesolev konventsioon jõustub kolmekümnendal päeval pärast kahekümne seitsmenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi deponeerimist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri juures.

2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast kahekümne seitsmenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi deponeerimist, jõustub käesolev konventsioon kolmekümnendal päeval pärast selle riigi ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi deponeerimisest.

20. artikkel

1. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär võtab vastu ja saadab kõigile käesolevast konventsioonist osavõtjatele riikidele ning nendele riikidele, kes võivad saada käesolevast konventsioonist osavõtjateks riikideks, klauslite tekstid, mida riigid on teinud konventsiooni ratifitseerimisel või sellega ühinemisel. Iga riik, kes on klausli vastu, peab üheksakümne päeva jooksul pärast ülalnimetatud teate saamist peasekretärile teatama, et ta ei nõustu nimetatud klausliga.

2. Klauslid, mis on kokkusobimatud käesoleva konventsiooni objekti ja eesmärkidega, samuti klauslid, mis võivad takistada käesoleva konventsiooni alusel loodud organite tööd, pole lubatud. Klausel loetakse sobimatuks või tööd takistavaks, kui vähemalt kaks kolmandikku osavõtjast riikidest on klausli vastu.

3. Klauslid võidakse kustutada igal ajal. Selleks saadetakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile vastav teade. Selline teade jõustub selle saamise päeval.

21. artikkel

Iga osavõttev riik võib denonsseerida käesoleva konventsiooni, saates sellekohase kirjaliku teate Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Denonsseerimine jõustub peasekretäri poolt sellise teate saamisest ühe aasta möödumisel.

22. artikkel

Kahe või enama osavõtva riigi vahel tekkinud vaidlus käesoleva konventsiooni tõlgendamise või kohaldamise suhtes, mida ei lahendata läbirääkimiste või käesoleva konventsiooniga sätestatud protseduuride teel, antakse vaidlus mis tahes vaidlusosalise palvel üle Rahvusvahelisele Kohtule, kui vaidlusosalised ei jõua kokkuleppele mõne muu reguleerimismooduse suhtes.

23. artikkel

1. Palve käesoleva konventsiooni revideerimiseks võib iga osavõttev riik esitada igal ajal Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile kirjaliku teate saatmise teel.

2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee võtab vastu otsuse selle kohta, missuguseid abinõusid tuleb vajaduse korral seoses niisuguse palvega kasutusele võtta.

24. artikkel

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär informeerib kõiki käesoleva konventsiooni 17. artikli 1. lõikes nimetatud riike alljärgnevalt:

(a) allakirjutamisest, ratifitseerimisest ja ühinemisest vastavalt 17. ja 18. artiklile;

(b) käesoleva konventsiooni jõustumisest vastavalt 19. artiklile;

(c) teadaannetest ja deklaratsioonidest, mis on saadud vastavalt 14., 20. ja 23. artiklile;

(d) denonsseerimisest vastavalt 21. artiklile.

25. artikkel

1. Käesolev konventsioon, mille hiina-, hispaania-, inglise-, prantsuse- ja venekeelsed tekstid on võrdselt autentsed, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni arhiivi.

2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab käesoleva konventsiooni kinnitatud koopiad kõigile käesoleva konventsiooni 17. artikli 1. lõikes nimetatud riikidele.

INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF RACIAL DISCRIMINATION

The States Parties to this Convention,

Considering that the Charter of the United Nations is based on the principles of the dignity and equality inherent in all human beings, and that all Member States have pledged themselves to take joint and separate action, in co-operation with the Organization, for the achievement of one of the purposes of the United Nations which is to promote and encourage universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms for all, without distinction as to race, sex, language or religion,

Considering that the Universal Declaration of Human Rights proclaims that all human beings are born free and equal in dignity and rights and that everyone is entitled to all the rights and freedoms set out therein, without distinction of any kind, in particular as to race, colour or national origin,

Considering that all human beings are equal before the law and are entitled to equal protection of the law against any discrimination and against any incitement to discrimination,

Considering that the United Nations has condemned colonialism and all practices of segregation and discrimination associated therewith, in whatever form and wherever they exist, and that the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples of 14 December 1960 (General Assembly resolution 1514 (XV)) has affirmed and solemnly proclaimed the necessity of bringing them to a speedy and unconditional end,

Considering that the United Nations Declaration on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination of 20 November 1963 (General Assembly resolution 1904 (XVIII)) solemnly affirms the necessity of speedily eliminating racial discrimination throughout the world in all its forms and manifestations and of securing understanding of and respect for the dignity of the human person,

Convinced that any doctrine of superiority based on racial differentiation is scientifically false, morally condemnable, socially unjust and dangerous, and that there is no justification for racial discrimination, in theory or in practice, anywhere,

Reaffirming that discrimination between human beings on the grounds of race, colour or ethnic origin is an obstacle to friendly and peaceful relations among nations and is capable of disturbing peace and security among peoples and the harmony of persons living side by side even within one and the same State,

Convinced that the existence of racial barriers is repugnant to the ideals of any human society,

Alarmed by manifestations of racial discrimination still in evidence in some areas of the world and by governmental policies based on racial superiority or hatred, such as policies of apartheid, segregation or separation,

Resolved to adopt all necessary measures for speedily eliminating racial discrimination in all its forms and manifestations, and to prevent and combat racist doctrines and practices in order to promote understanding between races and to build an international community free from all forms of racial segregation and racial discrimination,

Bearing in mind the Convention concerning Discrimination in respect of Employment and Occupation adopted by the International Labour Organisation in 1958, and the Convention against Discrimination in Education adopted by the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization in 1960,

Desiring to implement the principles embodied in the United Nations Declaration on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination and to secure the earliest adoption of practical measures to that end,

Have agreed as follows:

Part I

Article 1

1. In this Convention, the term “racial discrimination” shall mean any distinction, exclusion, restriction or preference based on race, colour, descent, or national or ethnic origin which has the purpose or effect of nullifying or impairing the recognition, enjoyment or exercise, on an equal footing, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural or any other field of public life.

2. This Convention shall not apply to distinctions, exclusions, restrictions or preferences made by a State Party to this Convention between citizens and non-citizens.

3. Nothing in this Convention may be interpreted as affecting in any way the legal provisions of States Parties concerning nationality, citizenship or naturalization, provided that such provisions do not discriminate against any particular nationality.

4. Special measures taken for the sole purpose of securing adequate advancement of certain racial or ethnic groups or individuals requiring such protection as may be necessary in order to ensure such groups or individuals equal enjoyment or exercise of human rights and fundamental freedoms shall not be deemed racial discrimination, provided, however, that such measures do not, as a consequence, lead to the maintenance of separate rights for different racial groups and that they shall not be continued after the objectives for which they were taken have been achieved.

Article 2

1. States Parties condemn racial discrimination and undertake to pursue by all appropriate means and without delay a policy of eliminating racial discrimination in all its forms and promoting understanding among all races, and, to this end:

(a) Each State Party undertakes to engage in no act or practice of racial discrimination against persons, groups of persons or institutions and to ensure that all public authorities and public institutions, national and local, shall act in conformity with this obligation;

(b) Each State Party undertakes not to sponsor, defend or support racial discrimination by any persons or organizations;

(c) Each State Party shall take effective measures to review governmental, national and local policies, and to amend, rescind or nullify any laws and regulations which have the effect of creating or perpetuating racial discrimination wherever it exists;

(d) Each State Party shall prohibit and bring to an end, by all appropriate means, including legislation as required by circumstances, racial discrimination by any persons, group or organization;

(e) Each State Party undertakes to encourage, where appropriate, integrationist multiracial organizations and movements and other means of eliminating barriers between races, and to discourage anything which tends to strengthen racial division.

2. States Parties shall, when the circumstances so warrant, take, in the social, economic, cultural and other fields, special and concrete measures to ensure the adequate development and protection of certain racial groups or individuals belonging to them, for the purpose of guaranteeing them the full and equal enjoyment of human rights and fundamental freedoms. These measures shall in no case entail as a consequence the maintenance of unequal or separate rights for different racial groups after the objectives for which they were taken have been achieved.

Article 3

States Parties particularly condemn racial segregation and apartheid and undertake to prevent, prohibit and eradicate all practices of this nature in territories under their jurisdiction.

Article 4

States Parties condemn all propaganda and all organizations which are based on ideas or theories of superiority of one race or group of persons of one colour or ethnic origin, or which attempt to justify or promote racial hatred and discrimination in any form, and undertake to adopt immediate and positive measures designed to eradicate all incitement to, or acts of, such discrimination and, to this end, with due regard to the principles embodied in the Universal Declaration of Human Rights and the rights expressly set forth in article 5 of this Convention, *inter alia*:

(a) Shall declare an offence punishable by law all dissemination of ideas based on racial superiority or hatred, incitement to racial discrimination, as well as all acts of violence or incitement to such acts against any race or group of persons of another colour or ethnic origin, and also the provision of any assistance to racist activities, including the financing thereof;

(b) Shall declare illegal and prohibit organizations, and also organized and all other propaganda activities, which promote and incite racial discrimination, and shall recognize participation in such organizations or activities as an offence punishable by law;

(c) Shall not permit public authorities or public institutions, national or local, to promote or incite racial discrimination.

Article 5

In compliance with the fundamental obligations laid down in article 2 of this Convention, States Parties undertake to prohibit and to eliminate racial discrimination in all its forms and to guarantee the right of everyone, without distinction as to race, colour, or national or ethnic origin, to equality before the law, notably in the enjoyment of the following rights:

- (a) The right to equal treatment before the tribunals and all other organs administering justice;
- (b) The right to security of person and protection by the State against violence or bodily harm, whether inflicted by government officials or by any individual group or institution;
- (c) Political rights, in particular the rights to participate in elections – to vote and to stand for election – on the basis of universal and equal suffrage, to take part in the Government as well as in the conduct of public affairs at any level and to have equal access to public service;
- (d) Other civil rights, in particular:
  - (i) The right to freedom of movement and residence within the border of the State;
  - (ii) The right to leave any country, including one's own, and to return to one's country;
  - (iii) The right to nationality;
  - (iv) The right to marriage and choice of spouse;
  - (v) The right to own property alone as well as in association with others;
  - (vi) The right to inherit;
  - (vii) The right to freedom of thought, conscience and religion;
  - (viii) The right to freedom of opinion and expression;
  - (ix) The right to freedom of peaceful assembly and association;
- (e) Economic, social and cultural rights, in particular:
  - (i) The rights to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work, to protection against unemployment, to equal pay for equal work, to just and favourable remuneration;
  - (ii) The right to form and join trade unions;
  - (iii) The right to housing;
  - (iv) The right to public health, medical care, social security and social services ;
  - (v) The right to education and training;
  - (vi) The right to equal participation in cultural activities;
- (f) The right of access to any place or service intended for use by the general public, such as transport, hotels, restaurants, cafés, theatres and parks.

Article 6

States Parties shall assure to everyone within their jurisdiction effective protection and remedies, through the competent national tribunals and other State institutions, against any acts of racial discrimination which violate his human rights and fundamental freedoms contrary to this Convention, as well as the right to seek from such tribunals just and adequate reparation or satisfaction for any damage suffered as a result of such discrimination.

Article 7

States Parties undertake to adopt immediate and effective measures, particularly in the fields of teaching, education, culture and information, with a view to combating prejudices which lead to racial discrimination and to promoting understanding, tolerance and friendship among nations and racial or ethnical groups, as well as to propagating the purposes and principles of the Charter of the United Nations, the Universal Declaration of Human Rights, the United Nations Declaration on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, and this Convention.

Part II

Article 8

1. There shall be established a Committee on the Elimination of Racial Discrimination (hereinafter referred to as the Committee) consisting of eighteen experts of high moral standing and acknowledged impartiality elected by States Parties from among their nationals, who shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution and to the representation of the different forms of civilization as well as of the principal legal systems.
2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by the States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.
3. The initial election shall be held six months after the date of the entry into force of this Convention. At least three months before the date of each election the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

4. Elections of the members of the Committee shall be held at a meeting of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At that meeting, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be nominees who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

5. (a) The members of the Committee shall be elected for a term of four years. However, the terms of nine of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these nine members shall be chosen by lot by the Chairman of the Committee ;

(b) For the filling of casual vacancies, the State Party whose expert has ceased to function as a member of the Committee shall appoint another expert from among its nationals, subject to the approval of the Committee.

6. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 9

1. States Parties undertake to submit to the Secretary-General of the United Nations, for consideration by the Committee, a report on the legislative, judicial, administrative or other measures which they have adopted and which give effect to the provisions of this Convention: (a) within one year after the entry into force of the Convention for the State concerned; and (b) thereafter every two years and whenever the Committee so requests. The Committee may request further information from the States Parties.

2. The Committee shall report annually, through the Secretary-General, to the General Assembly of the United Nations on its activities and may make suggestions and general recommendations based on the examination of the reports and information received from the States Parties. Such suggestions and general recommendations shall be reported to the General Assembly together with comments, if any, from States Parties.

Article 10

1. The Committee shall adopt its own rules of procedure.

2. The Committee shall elect its officers for a term of two years.

3. The secretariat of the Committee shall be provided by the Secretary-General of the United Nations.

4. The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters.

Article 11

1. If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may bring the matter to the attention of the Committee. The Committee shall then transmit the communication to the State Party concerned. Within three months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

2. If the matter is not adjusted to the satisfaction of both parties, either by bilateral negotiations or by any other procedure open to them, within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter again to the Committee by notifying the Committee and also the other State.

3. The Committee shall deal with a matter referred to it in accordance with paragraph 2 of this article after it has ascertained that all available domestic remedies have been invoked and exhausted in the case, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged.

4. In any matter referred to it, the Committee may call upon the States Parties concerned to supply any other relevant information.

5. When any matter arising out of this article is being considered by the Committee, the States Parties concerned shall be entitled to send a representative to take part in the proceedings of the Committee, without voting rights, while the matter is under consideration.

Article 12

1. (a) After the Committee has obtained and collated all the information it deems necessary, the Chairman shall appoint an ad hoc Conciliation Commission (hereinafter referred to as the Commission) comprising five persons who may or may not be members of the Committee. The members of the Commission shall be appointed with the unanimous consent of the parties to the dispute, and its good offices shall be made available to the States concerned with a view to an amicable solution of the matter on the basis of respect for this Convention;

(b) If the States parties to the dispute fail to reach agreement within three months on all or part of the composition of the Commission, the members of the Commission not agreed upon by the States parties to the dispute shall be elected by secret ballot by a two-thirds majority vote of the Committee from among its own members.

2. The members of the Commission shall serve in their personal capacity. They shall not be nationals of the States parties to the dispute or of a State not Party to this Convention.

3. The Commission shall elect its own Chairman and adopt its own rules of procedure.

4. The meetings of the Commission shall normally be held at United Nations Headquarters or at any other convenient place as determined by the Commission.

5. The secretariat provided in accordance with article 10, paragraph 3, of this Convention shall also service the Commission whenever a dispute among States Parties brings the Commission into being.

6. The States parties to the dispute shall share equally all the expenses of the members of the Commission in accordance with estimates to be provided by the Secretary-General of the United Nations.

7. The Secretary-General shall be empowered to pay the expenses of the members of the Commission, if necessary, before reimbursement by the States parties to the dispute in accordance with paragraph 6 of this article.

8. The information obtained and collated by the Committee shall be made available to the Commission, and the Commission may call upon the States concerned to supply any other relevant information.

Article 13

1. When the Commission has fully considered the matter, it shall prepare and submit to the Chairman of the Committee a report embodying its findings on all questions of fact relevant to the issue between the parties and containing such recommendations as it may think proper for the amicable solution of the dispute.

2. The Chairman of the Committee shall communicate the report of the Commission to each of the States parties to the dispute. These States shall, within three months, inform the Chairman of the Committee whether or not they accept the recommendations contained in the report of the Commission.

3. After the period provided for in paragraph 2 of this article, the Chairman of the Committee shall communicate the report of the Commission and the declarations of the States Parties concerned to the other States Parties to this Convention.

Article 14

1. A State Party may at any time declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from individuals or groups of individuals within its jurisdiction claiming to be victims of a violation by that State Party of any of the rights set forth in this Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. Any State Party which makes a declaration as provided for in paragraph 1 of this article may establish or indicate a body within its national legal order which shall be competent to receive and consider petitions from individuals and groups of individuals within its jurisdiction who claim to be victims of a violation of any of the rights set forth in this Convention and who have exhausted other available local remedies.

3. A declaration made in accordance with paragraph 1 of this article and the name of any body established or indicated in accordance with paragraph 2 of this article shall be deposited by the State Party concerned with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General, but such a withdrawal shall not affect communications pending before the Committee.

4. A register of petitions shall be kept by the body established or indicated in accordance with paragraph 2 of this article, and certified copies of the register shall be filed annually through appropriate channels with the Secretary-General on the understanding that the contents shall not be publicly disclosed.

5. In the event of failure to obtain satisfaction from the body established or indicated in accordance with paragraph 2 of this article, the petitioner shall have the right to communicate the matter to the Committee within six months.

6. (a) The Committee shall confidentially bring any communication referred to it to the attention of the State Party alleged to be violating any provision of this Convention, but the identity of the individual or groups of individuals concerned shall not be revealed without his or their express consent. The Committee shall not receive anonymous communications;

(b) Within three months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

7. (a) The Committee shall consider communications in the light of all information made available to it by the State Party concerned and by the petitioner. The Committee shall not consider any communication from a petitioner unless it has ascertained that the petitioner has exhausted all available domestic remedies. However, this shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged;
(b) The Committee shall forward its suggestions and recommendations, if any, to the State Party concerned and to the petitioner.

8. The Committee shall include in its annual report a summary of such communications and, where appropriate, a summary of the explanations and statements of the States Parties concerned and of its own suggestions and recommendations.

9. The Committee shall be competent to exercise the functions provided for in this article only when at least ten States Parties to this Convention are bound by declarations in accordance with paragraph 1 of this article.

Article 15

1. Pending the achievement of the objectives of the Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples, contained in General Assembly resolution 1514 (XV) of 14 December 1960, the provisions of this Convention shall in no way limit the right of petition granted to these peoples by other international instruments or by the United Nations and its specialized agencies.

2. (a) The Committee established under article 8, paragraph 1, of this Convention shall receive copies of the petitions from, and submit expressions of opinion and recommendations on these petitions to, the bodies of the United Nations which deal with matters directly related to the principles and objectives of this Convention in their consideration of petitions from the inhabitants of Trust and Non-Self-Governing Territories and all other territories to which General Assembly resolution 1514 (XV) applies, relating to matters covered by this Convention which are before these bodies;

(b) The Committee shall receive from the competent bodies of the United Nations copies of the reports concerning the legislative, judicial, administrative or other measures directly related to the principles and objectives of this Convention applied by the administering Powers within the Territories mentioned in subparagraph (a) of this paragraph, and shall express opinions and make recommendations to these bodies.

3. The Committee shall include in its report to the General Assembly a summary of the petitions and reports it has received from United Nations bodies, and the expressions of opinion and recommendations of the Committee relating to the said petitions and reports.

4. The Committee shall request from the Secretary-General of the United Nations all information relevant to the objectives of this Convention and available to him regarding the Territories mentioned in paragraph 2(a) of this article.

Article 16

The provisions of this Convention concerning the settlement of disputes or complaints shall be applied without prejudice to other procedures for settling disputes or complaints in the field of discrimination laid down in the constituent instruments of, or conventions adopted by, the United Nations and its specialized agencies, and shall not prevent the States Parties from having recourse to other procedures for settling a dispute in accordance with general or special international agreements in force between them.

Part III

Article 17

1. This Convention is open for signature by any State Member of the United Nations or member of any of its specialized agencies, by any State Party to the Statute of the International Court of Justice, and by any other State which has been invited by the General Assembly of the United Nations to become a Party to this Convention.

2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 18

1. This Convention shall be open to accession by any State referred to in article 17, paragraph 1, of the Convention.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 19

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twenty-seventh instrument of ratification or instrument of accession.
2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twenty-seventh instrument of ratification or instrument of accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or instrument of accession.

Article 20

1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States which are or may become Parties to this Convention reservations made by States at the time of ratification or accession. Any State which objects to the reservation shall, within a period of ninety days from the date of the said communication, notify the Secretary-General that it does not accept it.
2. A reservation incompatible with the object and purpose of this Convention shall not be permitted, nor shall a reservation the effect of which would inhibit the operation of any of the bodies established by this Convention be allowed. A reservation shall be considered incompatible or inhibitive if at least two thirds of the States Parties to this Convention object to it.
3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to this effect addressed to the Secretary-General. Such notification shall take effect on the date on which it is received.

Article 21

A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 22

Any dispute between two or more States Parties with respect to the interpretation or application of this Convention, which is not settled by negotiation or by the procedures expressly provided for in this Convention, shall, at the request of any of the parties to the dispute, be referred to the International Court of Justice for decision, unless the disputants agree to another mode of settlement.

Article 23

1. A request for the revision of this Convention may be made at any time by any State Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations.
2. The General Assembly of the United Nations shall decide upon the steps, if any, to be taken in respect of such a request.

Article 24

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States referred to in article 17, paragraph 1, of this Convention of the following particulars:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under articles 17 and 18;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 19;
- (c) Communications and declarations received under articles 14, 20 and 23;
- (d) Denunciations under article 21.

Article 25

1. This Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States belonging to any of the categories mentioned in article 17, paragraph 1, of the Convention.

IN FAITH WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention, opened for signature at New York, on the seventh day of March, one thousand nine hundred and sixty-six. [(6)23.03.10 11:40]

Õiend

Tekstile lisatud viimane lõik.

Alus: Välisministeeriumi 18. märtsi 2010. a kiri nr 08.2-1/4094.

